

24. 7. 2006

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Dechová zkouška u řidiče

Povinnost řidiče nepožít alkohol, nebo jinou návykovou látku před jízdou a za jízdy je upravena v zákoně č. [361/2000](#) Sb. (silniční zákon) v § 5 odst. 2.

Povinnost řidiče, podrobit se kontrole, zda není ovlivněn alkoholem, nebo jinou návykovou látkou, je pak upravena v § 5 odst. 1 silničního zákona. Pokud se jedná o způsob takové kontroly a její provedení, pak silniční zákon odkazuje na zákon č. [379/2005](#) Sb. o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů.

Podle § 16 tohoto zákona, který upravuje vyšetření přítomnosti alkoholu nebo jiné návykové látky, pak

„(1) Osoba, která vykonává činnost, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví svoje nebo dalších osob nebo poškodit cizí majetek, nesmí požívat alkoholické nápoje nebo užívat jiné návykové látky při výkonu této činnosti nebo před jejím vykonáváním.

(2) Odbornému vyšetření zjišťujícímu obsah alkoholu nebo jiných návykových látek včetně odběru biologického materiálu k jeho stanovení je povinna podrobit se osoba, která se požitím těchto látek uvedla do stavu, v němž bezprostředně ohrožuje sebe nebo jiné osoby, veřejný pořádek nebo majetek, dále osoba, u které je důvodné podezření, že přivodila jinému újmu na zdraví v souvislosti s požitím alkoholického nápoje nebo užitím jiné návykové látky.

(3) Osoba uvedená v odstavcích 1 a 2 je povinna podrobit se na výzvu příslušníků Policie České republiky, obecní policie, Vojenské policie, Vězeňské služby České republiky, zaměstnavatele nebo jejího ošetřujícího lékaře vyšetření, zda není ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou.

(4) Orientační vyšetření provádí útvar Policie České republiky, obecní policie, Vojenské policie, Vězeňská služba České republiky a zaměstnavatel pomocí dechové zkoušky, popřípadě odběru slin. Lékařské vyšetření provádí zdravotnické zařízení k tomu odborně a provozně způsobilé dechovou zkouškou a odběry vzorků biologického materiálu.

(5) Odmítne-li se osoba uvedená v odstavcích 1 a 2 vyšetření podle odstavce 4 podrobit, hledí se na ni, jako by byla pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky.

(6) Zdravotnická zařízení k tomu odborně a provozně způsobilá jsou povinna poskytnout zaměstnavateli, útvarům policie a Vězeňské službě České republiky potřebnou pomoc provedením odběru biologického materiálu.

(7) Zdravotnické zařízení je povinno sdělit výsledky vyšetření subjektům uvedeným v odstavci 3 na základě jejich žádosti. To neplatí, je-li pacient vyšetřován na přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky v organismu pouze v souvislosti s poskytovanou zdravotní péčí pro diferenciální diagnostiku.

(8) Vyšetření biologického materiálu hradí v případě, že se prokáže přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky, vyšetřovaná osoba. V případě, že se přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky neprokáže, náklady nese osoba, která podle odstavce 3 k vyšetření vyzvala, s výjimkou případů diferenciální diagnózy hrazené z veřejného zdravotního pojištění podle zvláštního právního předpisu.“

Výše uvedené formulace v odstavcích 1 až 3 nejsou příliš šťastné, neboť předpokládají osobu, která je pod vlivem alkoholu – to je ale možné zjistit až vyšetřením a pokud toto není, těžko je možné dovozovat povinnost se tomuto vyšetření podrobit (odst. 1 stanoví obecně povinnost nevykonávat činnost pod vlivem alkoholu, odst. 2 stanoví povinnost podrobit se vyšetření osobě, která je pod vlivem alkoholu, popřípadě je-li podezření, že pod vlivem alkoholu způsobila jinému újmu na zdraví). K odst. 1 a 2 se pak váže ustanovení odst. 4 a 5, kdy odst. 4 upravuje dechovou zkoušku jako orientační vyšetření a odst. 5 upravuje předpoklad viny, kdy „Odmítne-li se osoba uvedená v odstavcích

1 a 2 vyšetření podle odstavce 4 podrobit, hledí se na ni, jako by byla pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky“.

Otázkou rovněž je, zda se ustanovení odst. 5 uplatní i v případě, pokud bude řidič vyzván k provedení dechové zkoušky za situace, kdy z žádné skutečnosti nevyplývá, že by byl pod vlivem alkoholu a že by přivodil jinému újmu na zdraví. Lze se domnívat, že se toto ustanovení asi uplatní a že tato určitá nepřesnost je odstraněna právě odkazem ze silničního zákona. Silniční zákon tedy konstatuje povinnost řidiče podrobit se vyšetření na zjištění alkoholu (dechová zkouška a odběr krve) a odkazuje na zákon č. [379/2005](#) Sb., podle kterého v případě odmítnutí dechové zkoušky se na osobu, která tuto zkoušku odmítla, hledí, jako by byla pod vlivem alkoholu.

Zůstávají ale další otázky

- dojde-li k odmítnutí dechové zkoušky i zkoušky na odběr krve, popřípadě jen odběru krve, pak bude možné dovodit přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky, nebude ale zřejmé množství alkoholu, popřípadě o jakou jinou látku se jedná, což pochopitelně bude muset mít vliv na uložený trest

- kdo řidiče k odběru vyzve, zda Policie ČR, či Městská policie, a to ve vztahu k tomu, zda dotyčný policista byl oprávněn řidiče zastavit. Policista (Policie ČR) je oprávněn zastavit řidiče kdykoliv (byť zpětně by mělo být kontrolovatelné, proč se tak stalo), policista Městské policie je oprávněn vozidla zastavovat kromě řízení dopravy před přechodem pro chodce jen tehdy, je-li řidič nebo přepravovaná osoba podezřelá ze spáchání přestupku, týkajícího se bezpečnosti silničního provozu – není tedy možné provádět běžné preventivní kontroly a i zde musí být zpětně kontrolovatelné, proč k zastavení došlo).

Důsledky odmítnutí dechové zkoušky a případně i odběru krve lze tudíž odhadnout velice těžko, neboť v případě odmítnutí Policií ČR bude závěr ve smyslu uvedeného ustanovení zákona č. 379/2005 sb. takový, že řidič byl pod vlivem alkoholu, otázkou pak bude právě a jen trest. V případě odmítnutí zkoušky Městské policií by, pokud by alkohol nebyl nijak prokázán, by bylo sporným, zda by nebylo možné dovodit neoprávněné zastavení vozidla ze strany Městské policie – to samozřejmě jen v případě, pokud by Městská policie nebyla schopna konkrétně odůvodnit, jak dospěla k důvodnému podezření o spáchání přestupku, týkajícího se bezpečnosti silničního provozu.

Jistota je ovšem pokud se jedná o sankci v rámci bodového ohodnocení podle silničního zákona, kdy za odmítnutí dechové zkoušky i za odmítnutí odběru krve, poté co byla dechová zkouška pozitivní, obdrží řidič podle silničního zákona 7 bodů.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Lze odpovědnost za přestupek provozovatele vozidla podle zákona o silničním provozu založit na důkazu z „kamerového záznamu“ provozovaného obecní nebo městskou policií?](#)
- [Porušení důležité povinnosti v dopravě jako předpoklad vzniku trestní odpovědnosti podle § 143 odst. 2 a § 148 odst. 1 trestního zákoníku](#)
- [Novinky v zadržování řidičského průkazu](#)
- [Stavební a dopravně technický stav vs. závada ve sjízdnosti na cyklistické stezce](#)
- [Změny v odpovědnosti silničního dopravce se blíží](#)
- [Registr silničních vozidel a postupný převod vlastnického práva k vozidlu tam zapsanému](#)
- [Nejednotná pravidla pro vytváření pruhu pro průjezd vozidel s právem přednostní jízdy](#)
- [Ochrana vzhledu motorového vozidla a jeho viditelných náhradních dílů](#)
- [Je praxe pojišťoven při nahrazování škod na vozidlech právu konformní?](#)
- [Řízení pod vlivem alkoholu: Poznatky ze správních řízení a dalších právních institutů souvisejících s podezřením ze spáchání přestupku](#)
- [Právní důsledky dopravní nehody](#)